

AMERIKA POSVARILA JAPONSKO ZARADI BLOKADE

London razburjen glede Tiencina

Vsled japonske blokade Tiencina je nastala velika nevarnost. — Vazne seje v Londonu o položaju na Daljnem iztoku. — Francija bo naglo utrdila mornariške postojanke v Indočini.

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — Združene države so Japonski naznanile, da so v velikih skrbih zaradi blokade Tiencina. Ameriški poslaniški namestnik v Tokio, Eugene H. Dooman je japonskemu vnanjemu uradu povedal, da imajo Združene države interese v Tiencinu in da so vsled blokade ogroženi.

Ameriški trgovski interesi v Tiencinu imajo — \$26,000,000 prometa na leto.

Ameriški konzulat se nahaja v angleških koncesijah, ki so zablokirane. Oddelek 250 ameriških mornarjev pa se nahaja v šotorih izven koncesij.

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — Državni tajnik Cordeel Hull je včeraj popoldne sklical konferenco najboljših izvedencev v vnanjih zadevah v državnem departmentu. Na konferenci je bil sestavljen načrt za ameriško politiko z ozirom na položaj v Aziji.

Angleški poslanik sir Ronald Lindsay se je dvakrat zglasil v uradu državnega tajnika, nakar je Hull sklical konferenco.

Na tajni konferenci so bili navzoči poslanik v Parizu William C. Bullitt, ki je na počitnicah, poslanik v Tokio Josep C. Drew, ki je tudi na počitnicah, Maxwell C. Hamilton, načelnik urada za zadeve Daljnega Iztoka in Jay Pierpont Moffat, načelnik urada za evropske zadeve.

LONDON, Anglija, 16. junija. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je sredi viharne seje poslanske zbornice posvaril Japonsko pred nevarnostjo "obžalovanja vrednega dogodka" in rekel, da boste Angliji stali ob strani Francija in Združene države, ako bo zaradi blokade prišlo do kakih večjih zapletljajev.

Naznanil je, da sta angleški in francoski poslanik protestirala japonskemu vnanjem uradu zaradi izjave japonske vlade, da ima pravico prevzeti pokroviteljstvo nad tujimi naselbinami na Kitajskem. Pred enim tednom so tudi Združene države odrekale pravico vsaki državi, da bi samovoljno posegala v upravo tujih naselbin na Kitajskem.

Chamberlain je rekel da bodo vsled blokade prizadete tudi druge velike države in da je angleška vlada v stalnem posvetovanju s francosko in ameriško vlado. Položaj je rekel, da je zelo resen.

Veledomisarji angleških dominijev so bili poklicani na izvanredno sejo, kateri je predsedoval minister za dominije sir Thomas Inskip. Angleška vlada natančno obvešča o položaju Washington in Pariz. Združene države, Anglija in Francija zasledujejo vsoporedne smernice glede japonskega postopanja na Kitajskem.

PARIZ, Francija, 16. junija. — Francoska vlada je sklenila naglo zgraditi mornariško postojanko v Cam Ranh na vzhodnem obrežju Indočine in povečati pristanišče v Saigonu, da bo v njem prostora za precej veliko vojno brodovje.

Vlada je tudi naznanila, da je njena politika glede Azije slična angleški politiki.

Francoska vlada je prepričana, da Japonska s svojo blokado Tiencina dela roko v roki z Nemčijo in Italijo, da bi zapadne države odvrnile svojo pozornost od Evrope.

Jugoslaviji preti politična nevihta

VLADNA STRANKA JE IZKLJUČILA 14 SENATORJEV IN POSLANCEV

BEOGRAD, Jugoslavija, 16. junija. — Načelnik vlade Dragiša Cvetković je sprejel izzivanje bivšega načelnika vlade dr. Milana Stojadinovića. vsled česar bo v Jugoslaviji najbrže zavladala velika politična zmeda.

Izvrševalni odbor vladne stranke je izključil iz stranke 14 članov izmed 103 senatorjev in narodnih poslancev, ki so Stojadinovićeve pristajali in so podpisali zahtevo, da je takoj sklicana narodna skupščina, da razpravlja o hrvatskem vprašanju.

Zahteva je imela očividni namen vznemirjati kabinet, ako ne celo razbiti vladno stranko.

Ker je bilo izključenih 14 članov in je vodstvo stranke zapretilo, da bo izključilo še preostalih 89 narodnih zastopnikov, ako ne prenehajo s svojim delovanjem, so se Stojadinovićeve pristajali nekoliko zbledeli in prenehali s svojimi napadi, toda po kratkem odmoru bodo najbrže pričeli z novimi napadi.

Položaj je zelo zmeden — razun na hrvatski strani. Dr. V. Maček in njegovi pristajali pravi, da vsebuje sporazum, ki je bil sklenjen z ministrskim predsednikom Cvetkovićem 27. aprila, najmanj, kar morejo sprejeti in čakajo, da sporazum potrdi regentstvo.

Regentstvo priznava, da je potrebno čimprej rešiti hrvatski problem, toda s koncesijami noče iti predaleč. Na drugi strani pa želi obdržati Cvetkovića kot načelnika vlade, ker si je nadel kot nalogo svoje vlade rešitev hrvatskega vprašanja. Ako bo Cvetković padel zaradi hrvatskega vprašanja, tedaj bo to hud udarec, za njegovo spravljlivo politiko, za katero se jugoslovanska javnost tako zelo zavzema.

Ves položaj pa je samo posledica osebnega spora med Cvetkovićem in Stojadinovićem in Stojadinović se je naglo poslužil priložnosti. Njegovi pristajali so podpisali 12 predlogov, ki so tako spretno sestavljeni, da bo Cvetković v veliki zadregi, pa če odgovori na nje pritrdilno ali pa nikalno.

Cvetković bo storil vse, da premaga svoje nasprotnike, toda jih ne bo lahko premagati. V vladnih krogih je celo slišati, da bo tudi Stojadinović izključen iz stranke, ker pa je še vedno predsednik stranke, ki njegova izključitev pomenila javno vojno.

V kratkem bo Cvetković od-

DAN PLAČILA

WASHINGTON, D. C., 16. junija. — Med časnikarskim fotografiranjem je finski poslanik Hjalmar Procope zveznem u zakladničarju Henryju Morgenthau izročil ček za \$16,693 kot polletno plačilo na vojni dolg Finske.

Finska je edina država, ki redno plačuje Združenim državam svoj vojni dolg.

ANGLEŠKI KRALJ SE VRACA

CHARLOTTETOWN, Kan., 15. junija. — Angleški kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta obiskala najmanjšo kanadsko provinco Prince Albert Island, ob kateri priliki je kralj prebivalstvu rekel, da bo v doglednem času zopet prišel s svojima hčerama.

Zvečer sta se kralj in kraljica odpeljala proti Angliji s parnikom "Empress of Britain."

NEMŠKI KONZUL MORA ITI

LONDON, Anglija, 15. junija. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je v poslanski zbornici naznanil, da je naprosil nemško vlado, da odpokliče svojega konzula v Liverpoolu dr. Walterja Reinhardta zaradi volunštva.

Z odobravanjem konzula dr. Reinhardta je baje nek nemški vohun poslal v Berlin poročilo o neki angleški tovarni za orožje.

ITALIJA MOBILIZIRA

TURIN, Italija, 16. junija. — List "Stampa" poroča, da je včeraj kabinet sklenil, da deloma mobilizira letnik 1939. Do tega ukrepa je prišel kabinet vsled "izvanrednih okoliščin". Vpoklicani vojaki bodo od vlade dobili posebno olškodnino. Italija ima sedaj nad milijon vojakov pod zastavami.

Šel na nadzorno potovanje v južno Srbijo, po svoji vrnitvi pa bo zopet prišel s pogajanji z dr. Mačkom.

Njegovi pristajali pravijo, da se je zavzel, da reši hrvatski problem, ne glede na to, na kako velike težkoče bo zadel.

VELIKI FRANC. SUBMARIN IZGUBLJEN

Iz Pariza poročajo, da je izginil v globini Kitajskega morja v globočini 600 čevljev najbolj moderni francoski submarin "Phenix". Ladje in aeroplani iščejo že 42 ur, pa ne morejo najti nobenega sledu od ladje. Na krovu je posadka 60 mož.

POGAJANJA MED ANGLIJO IN RUSIJO

Pogajanja ne potekajo posebno ugodno. — Molotov je sprejel angleškega in francoskega poslanika.

MOSKVA, Rusija, 16. junija. — Vnanji komisariat pravi, da izid dolge konference angleških in francoskih zastopnikov z vnanjim komisarjem Vjačeslavom Molotovom glede vojaške zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo "ni bil popolnoma povoljen."

Ob zaključku dve in pol ure trajajoče konference je ruska uradna časnikarska agentura Tass objavila naslednje uradno poročilo: "Krogi v ljudskem komisariatu za vnanje zadeve cenijo uspeh prvih razgovorov o angleško-francoskih predlogih kot ne popolnoma ugoden."

MOSKVA, Rusija, 16. junija. — Dolga in pogosto prekinjena angleško - francosko-sovjetska pogajanja so se obnovila sinoči, ko je imel angleški posebni odposlanec W. Strang svoj prvi razgovor z ministrskim predsednikom Vjačeslavom Molotovom in je skušal izgladiti zapreke.

V vnanji komisariat so prišli angleški poslanik sir Wm. Seeds, francoski poslanik Paul Emile Naggiar in William Strang ob petih popoldne in so se razgovarjali dve uri in pol. Navzoč je bil tudi vnanji podkomisar Vladimir Potjemkin, ki je posloval kot tolmač, toda Stalin, v čegar rokah je končna odločitev, ako se Rusija priključi k evropskim demokracijam, ni prišel.

Ko so se Strang in poslanika vrnili v svoja poslaništva, z. s. niti z eno besedo hoteli izdati, kako so pogajanja potekla, le Strang je rekel, da bo sledilo še več razgovorov.

Ker je konferenca trajala tako dolgo, je mogoče sklepati, da je imel Strang dovolj časa razložiti stališče Anglije in Francije glede jamščine baltičnim državam in da najnovejših predlogov Molotov ni kratkoma zavrnil.

Vsa ta pogajanja so tajna, kar je nekaj nenavadnega celo za Moskvo, kajti angleški in francoski pogajateli imajo strogo naročeno molčati.

Nevtržno opazovalci pa so prepričani, da bodo sedanja pogajanja dovedla do sporazuma in do vojaške zveze treh držav.

LETINA SLABO KAŽE V ITALIJI

Viharji so na poljih napravili veliko škodo. Zaradi deževja sadje prezgodaj odpada.

RIM, Italija, 16. junija. — Vsled hudih nalivov, toče in viharjev je bila povzročena velika škoda na žitu in sadežih. Veliko škodo naznanja osrednji statistični zavod in ravno tako Mednarodni poljedeljski zavod.

Z ozirom na mednarodni položaj in narodno gospodarstvo je ta ujma velike važnosti, četudi se zagotavlja, da bo škoda mogoče še popravljena. Vendar pa letošnja letina ne bo tako dobra kot je bila lanska.

Lansko leto je bilo spomlad zelo hladno, toda nastopilo je gorkejšje vreme in polja so se izboljšala. Letos pa je deževje nastopilo zelo pozno in je zaradi tega tudi žetev zakasnela za najmanj dva tedna.

Na žitu se je tudi pokazala plesen in plotile so se ga tudi uš. Toda italijanski statistični zavod trdi, da škoda ni prevelika in da se žito še mogoče popravi.

Deževje se je pričelo proti koncu maja in sedanje neurje, ki se je pričelo pred štirimi dnevi, bo povzročilo še več škodo.

Mnogo poletnega sočivja in sadja je pokvarjenega in prezgodaj odpada. Na trgu v Rimu je sedaj videti nezrele breskve in češplje. Posebno pridelek koruze je zelo zakasnen; riž, tobak, paradižniki in murve so zelo kasne.

Na sladkorni pesi in na bombazu je mogoče opaziti škodo, ravno tako tudi na konoplji in lanu.

Vsled neprestanega deževja so nastale poplave in gorski plazovi. Po celi dolini Po so velike poplave.

ROMUNSKI MINISTER V TURCIJI

BUKAREŠTA, Romunska, 15. junija. — Romunski vnanji minister Grigore Gafencu je popolnoma zadovoljen s svojim obiskom v Ankari.

Veliko važnost polaga javnost na njegovo izjavo glede delte Donave, o kateri je rekel, da jo varuje Romunska, kot varuje Turčija Dardanele.

Ta njegova izjava je vsled tega velikega pomena, ker bi mogla Nemčija, ki ima v svojem območju večino toka Donave, zahtevati po njej dostop do Črnega morja. Nadzorstvo Romunske nad delto Donave je neprecenljive važnosti za Grško, Turčijo, Rusijo in za zapadne demokratske države.

ŠPANSKA PREGANJA CASNIKARJE

Vsi morajo sporočiti, kaj so pisali proti Francu. Policija zapira osumljence.

MADRID, Španija, 16. junija. — Načelnik časnikarskega urada je naročil "čiščenje" časnikarskih poročevalcev.

Vsem uslužbencem listov in tujim časnikarskim agenturam je bilo naročeno, da sporoče, kaj so pisali za republikance in proti generalu Francu tekom državljanske vojne.

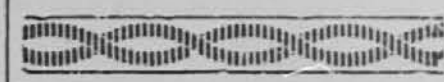
Francovi tajni agenti so arretirali Edmunda Rodrigueza, 48 let starega izdelovalca mozaikov in njegovo ženo pod osumljenjem, da sta bila udeležena pri več tisoč usmrtitvah španskih fašistov tekom državljanske vojne.

Rodriguez je priznal, da je bil oskrbnik v zloglasnih mučilih celicah v Calle San Bernardino in da je sam spravljal na oni svet 225 oseb.

Njegova žena Resurrecion Garcia Ruiz je bila priča, ko je bil ustreljenih "na tisoče" pripadnikov generala Franca in so bili zaprti v Calle San Bernardo.

SKRIVNOSTNA JAP. LADJA

Iz Tokio poročajo: 1. junija so spustili v Jokohami v morje najnovejšo pomorsko edinicu japonske mornarice, imenovano "Močna vojna ladja." Splovljenju so prisostvovali poveljnik mornarice, šef generalnega štaba ter številni drugi vojaški dostojanstveniki. Ob novi vojni ladji niso bile objavljene nobene podrobnosti.

RAZGLEDNICE
Newyorške
SVETOVNE
RAZSTAVE
DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBRKE
50c
(Poštnina plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah
po 2 osroma po 3 centa.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sahn, President J. Lapeta, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
416 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZDAJA VSAKI DAN IZVEMAJI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 416 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

DOPISI brez podpisa in oznake se ne priobčujeta. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri naročnini krija naročnik, prosimo, da se nam tudi pošlje izjavilo nazaj, da hitreje najdemo napotnika.

JAPONCI POSTAJAJO VEDNO DRZNEJSI

Japonski izzivalni nastop v kitajski vojni nas spominja na veliko oholost in drznost Nemčije leta 1918, ko so nemški dalekovidni državniki prišli do prepričanja, da Nemčija ne more zmagati v svetovni vojni, razun po kakem čudežu.

Japonska, ki se je do sedaj na Kitajskem polastila samo nekaj važnih železnice in francoske koncesije v Tienčinu, ki je zelo važno mesto v severni Kitajski. In vsled tega je v pasti 400 ameriških civilistov, 233 ameriških mornarjev s častniki, 9000 drugih tučev in 100.000 Kitajcev. Proti Amerikancem so bolj popustljivi, da si morejo od zunaj dobiti kaj živeža, toda druge tujce hočejo izstradati.

S početka so se Japonci izgovarjali, da so zablokirali mesto, ker se v koncesijah nahajajo štirje kitajski teroristi, katere hočejo imeti, da jih postavijo pred puške.

Toda štirje Kitajci pri tem niso poglavitna stvar. Japonci hočejo prisiliti Angleže, da prenehajo trgovati s kitajsko vlado maršala Čankajška.

Po mednarodnih običajih pa ima Anglija od pamtiveka pravico ravno tako trgovati s Kitajsko, kot z Japonsko, kajti Anglija ni v vojni ne s Kitajsko, ne z Japonsko.

Ako more Japonska blokirati kitajsko pristanišče, je nje na stvar, mesto tega pa hoče Anglijo prisiliti, da gre trgovsko v vojno na njeni strani.

Anglija se seveda Japonski ne bo vklonila in ji hoče dati kako povračilo, za katero pa se do sedaj še ni odločila.

Anglija bi v povračilo mogla blokirati Japonsko, tako da ne bi mogla trgovati z Evropo in vzhodno Indijo.

Gospodarski položaj Japonske je zaradi nepričakovano dolge vojne skrajno slab.

Z blokado bi bila Japonska uničena, kajti prišlo bi do revolucije, ki bi treščila ob tla japonski militarizem. Japonski narod bi potem postal miroljuben in delaven in ne bi ogrožal nikogar.

Ako bi Japonska podjarmila Kitajsko in bi organizirala velikanski narod, da dela za Japonsko, tedaj pred Japonsko ne bi bil varen noben narod, pa če je med njim in Japonsko še tako široko morje.

KUPI PESKA OB SENI

Oblasti so ob Seni navozile velike kupe peska, da si Parizani z njim zavarujejo svoje hiše v slučaju vojne proti zračnim bombam.

Iz Slovenije

GORENJSKI KMETJE IN LETOŠNJA POMLAD

To, česar so se sadjarji na Gorenjskem najbolj bali, se je žal uresničilo. Ker aprila kar ni hotelo biti dežja, in je bilo po večini toplo in suho, so se gorenjski sadjarji bali, da bo pričelo deževati v maju, prav takrat, ko bodo cvetele jablane. Prvi dan maja je bil na Gorenjskem tako lep, kakor ga imamo slikanega le v pesmi. Cvetele so trate, cvetelo je zgodnje sadje; ozimnine, ki so se bile popravile aprila, pa se bile tako visoke, da se v njih ni skrila le vrana, nego kokoš.

Namah pa se je vreme izpričilo. Prvotno je pihal zapadni veter, ki ga je kmalu nadomestil še neugodnejši jug. Izza Jelovice in Pokljuk in čez Julijske Alpe so se pričele valiti ogromne kope sivih oblakov. Sadjarji, ki se jim je prvotno obetala na Gorenjskem izredna sadna letina, so s strahom motrili hitro vremensko spremembo. Pričelo je deževati. Prav so imeli tisti, ki so rekli, da se bo vreme izboljšalo šele po mokri Zofiji, ki sledi mrzlim svetnikom.

Prve dni maja, ko so cvetele nekatere kasnejše sadne vrste, je bilo vreme še nekoliko prizanjljivo, da so le tu pa tam malo pogrevali polje sončni žarki in izvabili v sadovnjake nekaj čebel. Ko so pa pričele cveteti zgodnje vrste jablan, ki začno cvetijo kasneje kakor one v rste, ki dozore pozneje, je pa pričelo de-

ževati trajno, ves dan in večni tudi vso noč.

Dočim je lansko leto bila na Gorenjskem med osmimi in petnajstim majem trikrat slana, ki je uničila paradiznike in zgodnji fižol, je letos v maju ni bilo.

Tik pred mrzlimi vremenjaki se je cvetje na jablanah najlepše razcvetelo. Toliko cvetja kakor ga je bilo letos na sadnem drevju na Gorenjskem, že dolgo ne pomnijo. Ali kakor so bili sadovnjaki pred vremenjaki lepi in vabljivi, so tako žalostni in odurni postajali med dežjem, ki je lil ali rosil skoraj neprestano, do konca preteklega tedna. Snežno belo cvetje je porumenelo in porjavelo in je pričelo odpadati. Pa kako bi tudi ne? Namesto čebel, ki celih 14 dni niso prišle iz panjev in niso oprahčile cvetja, se je pojavil v cvetnih časnikih cvetožer.

Cvetoča pomlad, ki se je veselila mešan in kmet, je šla letos žal neopazeno mimo nas. Sadjarji, ki so se veselili lepega cvetja, obetajočega dobro sadno letino, so rekli: "Pa je spet dozorelo in obrano za eno dolgo leto." V krajih, kjer je sadje cvetelo pred nalivi, pa je seveda drugače; če ne bo čez poletje kakih vremenskih neugod, bodo povsod tam imeli dobro sadno letino.

Glede žita pa se ponavlja na Gorenjskem skoraj vsako leto za letom stara, žalostna pesem. Kmet seje in je poln lepih nadej ali skrb, dokler ne pride mežuga. Žal, skoraj sleherni leto pride kaj vmes in upi izginejo, skrbi pa ostanejo.

Tako je bilo tudi letos. Žitna je bila za žito posebno ugodna. Ko pa je prišla topla zgodnja pomlad, so se ozimnine zelo popravile. Posebno jih je poživil prvi pomladni dež. Prve dni maja je polje kazalo izredno lepo. Če bi bilo nehalo deževati o sv. Florjani, bi bilo letos izredno ugodno leto. Pa kaj pomenja, ko ni moči, ki bi bila v stanju pravočasno zapreti nebeske pipe. Neprestano deževje in veter sta vrgla visoka žita in tako bodo bržčas ostala do žetve. Zaenkrat so ostale lepe le trave, toda le po ravninah in po dolinah. V bregovih in višjih legah so trave sicer precej visoke, toda redke.

Neprestano deževje je zelo zadrževalo delo na polju. So kraji, ko kmetje niso imeli prilike v ugodnem vremenu posaditi krompir. Pa tudi s sejanjem fižola so na Gorenjskem mnogi zaostali. Kakor vsako mokro leto, smo tudi letos do bro preskrbljeni s plevelom, ki duši rast vseh sadežev na poljih.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:	
Za \$ 2.30	Din. 1.00
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.60	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20.50	Din. 1000
\$39.00	Din. 2000

V Italijo:	
Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.60	Lir 200
\$ 25.20	Lir 500
\$ 50.40	Lir 1000
\$100.80	Lir 2000
\$181.20	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVEŠU. ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

ZOPET ZAVRATEN UMOR

Dne 31. maja je neki moški našel v gozdu v okolici Brežic truplo 50-letne preužitkarice Marije Lapuhove, doma iz Zakota pri Brežicah. Orožniki so takoj odšli na kraj zločina in zastražili truplo, dokler ni prišla komisija.

Pokojna Marija Lapuhova se

Vsesokolski zlet v New Yorku

V nedeljo 2. julija vrši se v New Yorku prvi Vsesokolski zlet v Ameriki in sicer na telovadšču Randalls Island. Vse čehoslovaške sokolske organizacije so se namreč združile nekako pred poldrugim letom in pod njihovega skupnega delovanja videli bomo tega dne. Zlet se vrši pod ličnim vodstvom predsednika Edvarda Beneša s sodelovanjem delegiranih organizacij: Češka sokolska zveza, Slovaška telovadna organizacija Sokol, Češki katoliški Sokol in Češko-ameriška telovadna organizacija Sokol.

Cilj teh organizacij je, da manifestira pred ameriško publiko in pokaže, da je čehoslovaški živelj v Ameriki sposoben in pripravljen, da organizira in vodi delo in boj za novo svobodo svojega naroda v Evropi. Ali ta boj ni samo njihov boj, temveč tudi naš in vseh ostalih Slovanov, zato je tudi naša dolžnost, da bratom Čehoslovakom pomagamo ter se jim pridružimo v manifestaciji tega dne. Želeli je, da bi se tudi mi naučili od njih tolerantnosti in meddrževnega sodelovanja, tako da bomo tudi mi sposobni videti uspehe naših organizacij, ker v sposobnosti prav gotovo ne zaostajamo za njimi. Tedaj zberimo se in pokažimo bratom Čehoslovakom s svojo prisotnostjo, da se zavedamo resnosti našega slovanstva in našega slovanstva bratstva ter, da nam isto ni samo na jeziku.

Vseslovanski Sokol, odhor
Ily Bratina

(Slovenski listi naj blagohotno ponatisnejo to obvestilo. — Op. ured.)

je snoči okrog 20. vračala iz Brežic od Šmarne po banovinski cesti. Pri gozdu Hrastnici jo je zločinec zavrtno napadel, jo umoril, najbrž zadavil in zavlekel njeno truplo kakih 200 korakov od banovinske ceste pod goste grmovje. Ko je prišla sodna komisija je truplo ležalo v vodi na trehuh.

Za morilec so orožniki uvedli preiskavo in kakor vse kaže, so mu že na sledu. Več prič je namreč povedalo, da so videli pokojno Lapuhovo, ko je šla proti domu v družbi znanejega moškega, ki bi ji moral jutri izplačati na račun užitka 1000 din. Kmalu zatem so domačini začeli v gozdu stokanje, za kar se pa niso dosti zmenili. V tem času je bil najbrž storjen gnjusni zločin, katerega dolže dotičnega moškega. Pravijo, da je ta že ponovno grozil starki z umorom in jo tudi že večkrat čakal na samotnih krajih. Zaradi užitka sta se že večkrat prepirala in tudi tožila.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

ANTON VEHOVEC

Ko začne kopneti sneg v Gordon parku, in se pokažejo prva, komaj vidna znamenja prebujenja prirode se pojavi na clevelandskih cestah značilen znanilec pomladi.

Anton Vehovec.

Ker je Cleveland precej razsežno mesto, bi pes ne prišel daleč. In ker v avtomobil pravo do tle ne verjame, se vozi z biciklom. Na glavi ima bel slamnik.

Včasih se zgodi to konec februarja, prav gotovo pa sredi marca, in ves Cleveland ve, da bodo kmalu zapihljale pomladne sape in da bo iz zemlje vzkliklo novo življenje.

Clevelandski angleški dnevniki objavijo Vehovecovo sliko z bolj ali manj značilnimi komentarji, vselej pa s poudarkom, da se bo kmalu začela borba v mestni zbornici. Kajti Anton Vehovec je borec po srce in po duši, od glave do nog.

Čokat je in tršat, srednje postave, temnih las, ki so mu le ob sencih nekoliko osiveli.

Rojen je bil pred petinštiridesetimi leti v Srednjem Gamelju, in ko mu je bilo 11 let, je dospel v Ameriko. Nekaj razredov ljudske šole je dovršil v domovini, v šolo sv. Vida je pa hodil tri leta. To je bila vsa njegova šolska izobrazba.

Treba je bilo iti za delom. Začel je delati v tovarni, postal član unije in navdušen organizator.

Leta 1924 se je začel zanimati za politiko. To je bilo takrat, ko je skušal La Follette postati predsednik Združenih držav.

Vehovec je kot predsednik lokalne unije železniških delavcev z vso vnuemo agitiral zaup. Toda reakcija je bila premočna, La Follette je prepadel, in kapitalisti so zopet slavili eno svojih sijajnih zmag.

Vehovec se je posvetil domači politiki. Volilec niso dovolili o njegovih zmoglostih in tako je dobival od volitev do volitev čedalje več glasov.

Prvič je kandidiral za councilmana na neodvisnem tiketu leta 1927 in propadel. Slično smolo je imel tudi leta 1929 in 1931.

Sreča se je pa obrnila v njegov prid leta 1933, ko je svoja nasprotnika porazil z večino 13 glasov, leta 1935 je dobil že 665 glasov večine, leta 1937 pa 2000 glasov.

Njegovi kampanjski stroški so znašali pri zadnjih volitvah \$1.50, po izvolitvi je pa potrošil \$25 za pogostitev svojih prijateljev.

V clevelandski občinski zbornici je 33 councilmanov. Med njimi so štirje Slovenci in en Hrvat.

Vehovec je znan kot odločen nasprotnik vsake predloge, ki bi utegnili količkaj škodovati delavskemu ljudstvu. Dobrobit mladine mu je prva skrb.

Mladina mora imeti vso priliko za duševno in telesno okrepčilo, da ji bo v poznejših letih mogoče uspešno reševati težke življenske probleme.

V to smer je osredotočeno vse Vehovecovo politično delovanje.

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM"
Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave
Spisala MARIJA AHACIO
6. Ura čiščenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

(Lahko pošljite vso po poštah)

(Lahko pošljite vso po poštah)

(Lahko pošljite vso po poštah)

(Lahko pošljite vso po poštah)

Kratka Dnevna Zgodba

RIJAVEC VLADIMIR:

KUBIZEM

Doleta me je sreča: prejel sem povabilo na slovnostno večerjo. Pa ni kar tako s slavnostnimi večerjami — in da ne bom gospodi v zganjo, sem si že teden poprej skrbno očistil čevlje ter si uredil obleko. Tudi knjigo o lepem vedenju sem si kupil in jo prebral od prve do zadnje črke. Niti ti-stega o poroki in krstu — o pogrebu in sprejemu pri pa-pu — nisem izpustil. Človek mora biti vedno in povsod široko-gruden — bogve kdaj mu pride prav.

Težko pričakovani večer je napočil. Ves dan je bilo kot za stavo in so bile ceste raz-močene, pa tudi blata ni manj-kalo. Denarja za taksi seveda ni, zato sem prošil tovari-ša, naj me na kolesu pelje tja — no tja za Bežigrad. Veliko-dušno mi je ustregel.

Dosti mi pomagalo. Pripe-ljal sem se, kamor sem bil po-vabljen, z oškropljenimi čevlji in mokrimi hlačnicami. Nič zato, sem se tolažil. Povabljen sem bil h gospodi, ki ve, kaj je olika, in tudi, da se v druž-bi ne sme gledati na tla ali pod noge. — Tako vsaj piše v knjigi.

Sprejeli so me p r i s r e n o. Ve-čerja je šla v miru. Jedel in pil sem, kolikor sem mogel in nič drugega se mi ni pripetilo kot to, da sem pomočil desni komolec v sosedov krožnik. Verujte mi. Vsemu je bila kri-va le pečenka, prav za prav meso, ki ga pri najboljši volji nisem mogel ločiti od kosti.

Končano! Globoko sem vzdih-nil, popustil hlačni jermen, ki mi je še presneto nagajal — ter priskrbel pogovoru, ki se je medtem razplel. Pogovoru o umetnosti.

"Ste že obiskali razstavo v Jakopičevem paviljonu?" me je iznenada pobaral sosed na levi.

"Žal mi je, toda nisem uteg-nil. Nisem imel časa," sem se izmuznil, dasi nisem imel poj-ma, kam meri.

"Res! — O, škoda! — Toplo vam jo priporočam. Res mora-te si jo ogledati! — In nekaj prav posebnega — redkost, vam rečem — so kubistične sli-ke takoj ob vhodu..."

"Da, da!" sem prikimal. "Jo poznate," sem se spomnil čez čas. "Je črna? Popolnoma črna?"

"Kako črna? Kdo naj bi bil črn?" se je začudil debelo. "E, kdo! — Kubistika ven-dar, ki ste poprej hvalili njene slike. — Če je popolnoma črna"

"Črna — črna —" je zajec-ljal, kot da sem ga spravil v zadrego.

"Saj je zamorka, ne?" "Vi — vi!" se je ujezil de-beluški sobesednik. "Iz stare-ga človeka hočete imeti norec? O kakšni zamorki se vam ble-de?"

"Ah, seveda!" sem zardel in se prijel za glavo. "Kako mo-rem biti tako raztresen! Na Kubi žive vendar Indijanci!"

"Priatelj dragi! Pojmi se vam mešajo," sem ujel pomilo-valen nasmech z desne. "O ku-bizmu govorimo — o kubizmu! Veste sploh, kaj je kubizem?"

"Oho!" sem vstal ter ohran-il mirno kri. Tdli s pestjo po mizi je namreč izrazilo ne-olikano.

"To je žalitev, gospod, in se mi zdi, da se niso meni, mar-več vam mešali pojmi! To ne bi vedel, kaj je kubizem! Smeš-no! Zakaj sem pa drgnil sred-njeolske klopi? Tam so nam ubijali take stvari v glavo! Če rabimo pri šolski nalogi 'vsled' namestu 'zaradi', so rekli, je to germanizem — in če naklju-čje nanese, da se kdaj, hote ali nehoče, poslužimo kakšne be-sede, ki se je rodila na Kubi — bo to kubizem. Kubizem, ki nima nič skupnega z umet-nostjo, marveč spada v sloven-sko slovnico, dragi gospod. V slovensko slovnico — tu pa pa smo načeli pogovor o sli-karstvu ne o slovnici!"

Tako sem se postavil. Toda drugo jutro me je bilo sram, da se skoro nisem upal na ce-sto. Še vedno mi ni dalo mi-ru, kakšno pleme so prav za prav kubiisti; zamorsko ali in-dijansko — in sem pogledal v leksikon. Malone sesedel sem se, ko sem našel napisano, da so kubiisti slikarji, ki slikajo kubistično — in da je kubizem neka moderna zvrst slikarstva, prav za prav, da že ni več mo-derna, ker je futurizem moder-nejši.

S koraki sem meril sobo ter pametno razmišljal. Kar je, je, sem si dejal. Polomil sem ga res — zato bom drugič pre-vidnejši. Tako je pač na sve-tu: če česa ne veš, se ti sme-jejo. Smejati se je sploh lah-ko. — Pa tudi oni ne vedo vsega. Če bi jih, na primer pobaral, kako se spravi pozimi repa, da ne zmrzne — ali ka-ko je treba ravnati s trto Ra-fus Ali, da brez težav porodi talešne grozde, kakršne je pri-negel oni teden moj oče v ured-ništvu — da če bi jih povpra-šal kaj takega — ha! To bi zi-jali! — Ne more vsak vedeti

vsega! In kaj sploh morem, če sem rojen pod nesrečno zvez-do!

Slavnostna večerja je bi-la v torek, — do nedelje sem si že toliko opomogel in se toliko pončil. — prečital sem za vsak slučaj tudi več strokovnih knjig, da sem se upal v nede-ljo dopoldne na razstavo. Ne bi vam mogel povedati, kaj me je vlelo tja; močno sumim, da želja po učenosti. Sicer mi je nekoliko hitreje utripalo sree ko sem preokračil tiste tri stopnice pred vhodom, pa sem se bodril, da moram popraviti, sem zagrešil.

Posetnikov mnogo. Tem bolj-še. — Takoj na levi sem zagel-dal slike, ki so me pritegnile z elementarno silo, dasi nisem imel pojma, kaj predstavljajo. Pomagal sem si tako, da sem prečital naslove pod njimi — potem sem stopil na sredo dvo-rane ter jih začel presojati s kritičnim očesom in preveč ti-himi besedami.

"So vam všeč," se mi je pri-družil nižji gospod s polcilind-rom.

"Ne bi mogel reči, da ne. Za-me so packarija. In človek ni-ti ne ve, če so obešene prav ali narobe."

"Ha! — Packarija!" sem odvrnil pomilovalno. "To pač zavisi od človeka samega in njegove inteligence. — Kubi-zem ni kar tako! Kubizem je že višja zvrst slikarstva in ga je treba razumeti. Potrebujete takorekoč izurjenega očesa! — Poglejte na primer ono sliko tam-le" sem pokazal na naj-večji okvir v sredini stene.

"Moje jo je imenoval. 'Kra-va na paši'. Sicer se travni-ka, oziroma trave ne vidi, ker zakriva pretežni del platna star plot, toda kubizem se na tako malenkost požvižgal. Kubizem je širokogruden. Kaj mu bo travnik, kaj mu bo trava, kaj mu bo kravji gobec in krava? S' tem naj se igrajo realisti, naturalisti, impresionisti in še ekspresionisti povrh! Da, na njihovih slikah mora biti vse natančno. Videti se mora tra-va, kravji gobec in cela krava. Kubist pa misli in dela dru-gače, izpopolnjeno bi rekel. — Poglejte v gornji desni ogel!

Tista, nekoliko temnejša pega je rep —"

"Rep?" se je začudil poslu-šalec.

"Rep, seveda. In sicer kra-vji rep kot zastopnik cele kra-ve. Bog je že dobro mislil in napravil. Vsakemu bitju je da-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Razne vesti.

DARILO EKSOTIČNE KRALJICE.

Kraljica čtokov Tunga v Ti-hem oceanu Salote Tugu je sporočila kolonialnemu uradu v Londonu, da bi rada prišla ob koncu tekočega leta na ofi-cielni obisk v London, da bi sa-ma izročila angleškima prince-sama darilo, 400 let staro žel-vo, ki je ostala na otoku Tonga Tabu od poseta kap. Cooka.

Salote Tugu, vladarica na o-točju Tonga pod angleškim protektoratom, kjer prebiva 20 tisoč domačinov, je prejela pred meseci ob proslavi 20-let-nice svojega vladanja zelo las-kave čestitke kralja Jurija VI. za katere se je hotela posebej zahvaliti. Kot najdragocenejšo stvar na otoku je izbrala žel-vo, ki jo je podaril njenemu pradedu slavni pomorščak ka-

pitan Cook, kot izraz hvaležno-sti za prijateljski sprejem. Žel-va, katere identičnost s kapita-novim darilom ni sporna, je živel vseh 400 let na vrhu kra-ljevske palače v Nukualoti v severne mdeli otoka Tonga Tabu. Zoologi sklepajo po njenem oklepu, da je stara 400 let. Kraljica Salote se je sa-ma odločila za dolgo pot, da bi mogla osebno izročiti kraljev-skim princesam darilo. Salote Tugu ni divjakinja, vzgojena je bila v penzionatu na Novi Zelandiji in je zelo izobražena. Angleški in francoski jezik go-vori gladko.

KAKO SO ZAVOJEVALI ABESINJO.

Italijansko vojno ministr-stvo objavlja poročilo o zavo-jevanju Abesinije. V tej voj-

ni je Italija mobilizirala 17 ti-soč oficirjev, svojo kolonialno vojsko v Afriki, poleg tega pa še 750 tisoč rezervistov v Itali-ji. V Afriko je bilo poslanih 106 tisoč konjev in mežgov, pol-milijona pušk, 14 tisoč strojni-c, 1600 topov, blizu 20 tisoč av-tonobilov, 818 milijonov nabo-jev za puške in 4 milijone iz-strelkov za topove. Fašistična milica je izgubila v abesinski vojni 4814 mož. Podjetjenih je bilo v abesinski vojni 153 zla-tih kolajn za hrabrost, 115 sa-vojaških križev, 2000 srebrnih kolajn in 4600 bronastih ko-lajn. Odlikovanja pa še niso zaključena. 10 tisoč prošenj za odlikovanja leži še v vojnem ministrstvu, ki študira vloge.

KOSILO V TABLETAH.

Neki kemik v Londonu je iz-našel tablete, ki bodo ljudi za-dostno prehranjevale in tudi nasitile. Tablete prodajajo v škatlicah ki sličejo zavitkom za

cigarete. 500 gramov teh ta-blet nadomešča štiri obroke je-di. torej vsebujejo hrano za 2 dneva.

Tablete so napravljene na podlagi žitne mešanice, dodat-ki pa sestojijo iz koncentrirane-ga mleka in posušene povrt-nine. Kako se bo ta način pre-hrane obnesel v praksi, se bo šele pokazalo.

CESTNE SVETILKE SO PRODALI.

Znano ameriško kopališče Atlantic City, je prišlo v tak-sen gospodarski položaj, da je moralo prodati cestne svetilke neki zasebni telefonski družbi, in sicer zaradi tega, da je mo-glo z izkupičkom plačati svoje učitelje, gasilce in policiste.

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter pregledaj papira po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega zmagoslavlja, ki je ostal v spominu slehernemu, ki ga je prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prirovejo ga med najboljše sodobne sloven-ske romanopisce. Poleg romana vse-buje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših sloven-skih pisateljev. Ta zgodovinska po-vest prav nič ne zaostaja za nje-govimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnja-ške govorice. Povest temelji na zgo-dovinskih virih ter je poleg Jurčiče-vih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spi-sal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. O-pisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bi-zano, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spi-sal Bulver. (2 knjigi in 280 stra-ni.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pom-pejih in Herkulanumu. Borbe s amfi-teatru. Spletke egipčanskega "ča-rovnika." Glank in njegova ljube-zen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VO-JAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humori-sta. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izbabijo iz človeka samo smeha, pač pa kro-hot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spi-sal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najbolj-sih črtic slavnega francoskega pisa-telja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack Lon-don. (432 strani.) Ena najbolj za-nimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo člo-vek prične čitati, se ne more odtrga-ti od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa ro-man na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIA. Spisal Anton Navačan (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Nova-čana, ki se je proslavil s svojo zbir-ko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

ŠTEPAN GOLJA IN NJEGOVI. Spi-sal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tra-gična usoda župnika Golje, potomo-ca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti klju-bovala. Knjiga vsebuje poleg dru-gih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadalje-vanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikanecu. Da-si je snov povesti neverjetna, se lah-ko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Mil-činski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je na-ravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opi-sani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Višoška kronika" sta najboljši de-la pisatelja Tavčarja. Kritika je so-glasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe se-janji se vršita v Škofji Loki oziro-ma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podla-gi zgodovinskih virov dobro oparal preganjanje in kaznovanje "čarov-nic," ki so bile sicer povsem ne-dolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češ-kega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si sko-ro ne moremo želeli. Cena 85c.

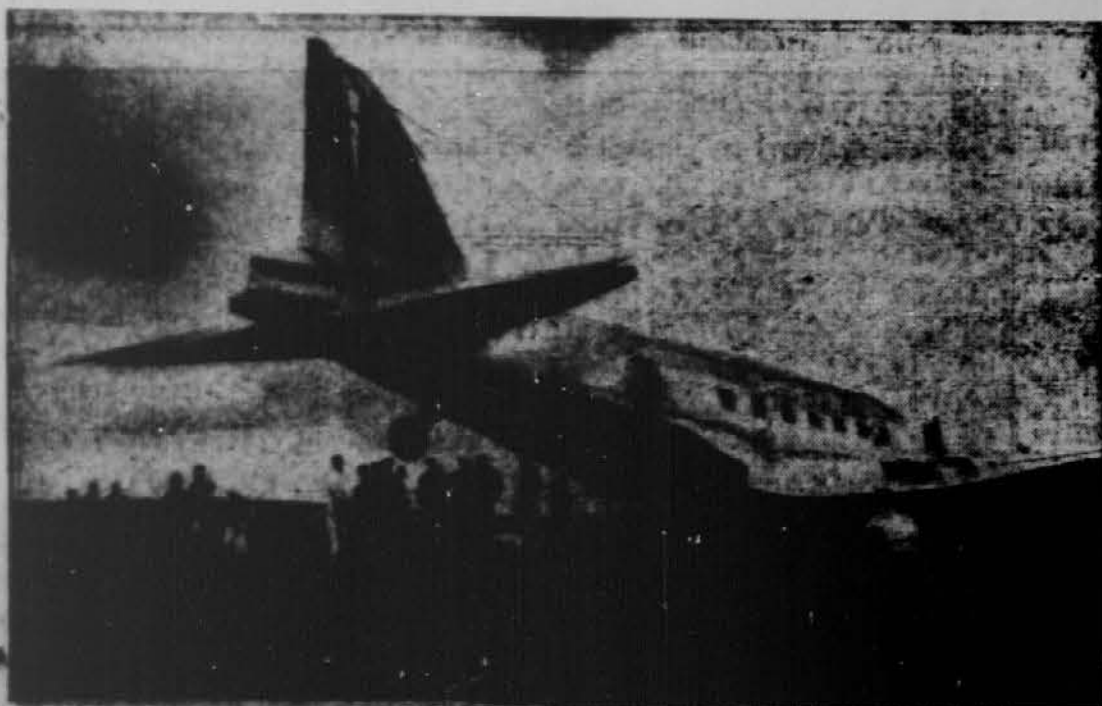
ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Ga-borlau. (346 strani.) Gaborlau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisa-telj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne pre-čita do konca. Cena \$1.00

ZIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejša delo pi-satelja "Na krvavih poljanah." Pi-satelj je segel v najbolj zgodnjo zgo-dovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je po-leg Jurčiča najbolj znan in priljub-ljen slovenski pisatelj, kar jih je ži-velo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatoria" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HOI CESARJA MONTEZUME. Spi-sal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skraj-nosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

PRISILJEN PRISTAN AEROPLANA

Ko se je aeroplan z dvajsetimi potniki in posadko spuščal na tla na letališču v Miami, Fla., je zadel ob drevo, toda nikdo ni bil ranjen in aeroplan je malo poškodovan.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

36

Ko se naslednjega jutra zave teh sanj, nejevoljno nagubani čelo. Kot nalašč se ji je moralo sanjati ravno o Stolbergu. Koliko rajše bi videla, da bi se ji bilo stanjalo o Hansu Dormecku.

Stolberg je najel majhno armado delavcev, ker je hotel vse čimprej spraviti v red. Tudi z arhitektom za notranje stvari je stopil v zveze in mu je pojasnil, kako hoče ineti hišo urejeno. Arhitektu pa se je kar vrtilo v glavo, s kako veliko ameriško naglico je hotel ineti Stolberg vse narejeno. Rekel mu je, da do zahtevanega časa dela ne more dovršiti, toda Stolberg ga debelo pogleda in pravi:

"Za Binkošti se hočem nastaniti v hišo. Nastavite delavce, kolikor jih hočete, toda do tega časa mora biti vse narejeno, ako nečete plačati velike kazni. Ako pa mislite, da dela ne morete dovršiti, tedaj niste mož, katerega hočem imeti in bom naročil arhitekta iz Berlina."

Tako reče Henrik. Arhitekt seveda dobrega zaslužka ni hotel izgubiti in je sprejel njegove pogoje. Ker denar ni igral najvažnejše vloge, je mogel arhitekt za vsa dela najeti najboljše delavce in z delom je bilo pričetu takoj prihodnji dan. Najprej so pričeli popravljati oskrbnikovo hišo. Poharvani so bili stropi v sobah, po stenah razobešene preproge, okna in vrata belo pobarvana in na tla je bil položen temno zelen linolej. Celo delo je moralo biti najbolj natančno izvršeno od strehe pa do kleti. Stolberg je sam vsak dan nadziral delavce in njih priganjal k delu. In če je kak delavec kdaj drdil, da tega ali onega dela ni mogoče napraviti dovolj hitro, tedaj je sam smeje prijel za delo in ga naglo igranje napravil.

O vsem tem Senta ni ničesar izvedela. Tudi njen oče ni o tem ničesar vedel, kaj se godi v oskrbnikovi hiši. Stolberg mu je rekel:

"Vam se ni treba za nobeno stvar brigati, gospod Erlach, arhitekt je vse potrebno odredil in nima rad, ako bi ga kdo ovirala pri njegovem delu. Povejte svoji gospici hčeri, da ste vi vse naročili in da sem se jaz zavezal popraviti hišo. Kadar bo vse gotovo, vas bom obvestil."

Tako si je napravil prost pot za vse in Erlach je vedel, da se mora molče v vse vdati. In Henrikov dobrohotni značaj ga je vedno razorožil.

Erlach sploh ni več hodil v oskrbnikovo hišo, četudi je Senti pripovedoval, da gleda na vse, kar se tam godi. Hodil je na izprehod in je pustil, da so šle stvari mimo njega. Senta v resnici niti najmanj ne dvomi in Stolberg je mogel izvršiti vse, kar se je zavzel. Ko je bilo v hiši vse popravljeno, je na okna pustil postaviti zaboje cvetlic. In tudi od zunaj je hiša izgledala mnogo prijaznejša. Da so bili ti zaboji napolnjeni s cveticami, ki so ga v tem letnem času veljale mnogo denarja in so bili vsi cvetličnjaki izpraznjeni, za to mu ni bilo mar in Senta vsega tudi ni mogla preceniti.

Erlach se je že navadil na misel, da je Stolberg čuval nad njegovim življenjem kot angel varuh in si je hotel dopovedati, da ni napravil prav nič posebnega, ker je njegovo posestvo dobil zelo poceni. Bil je pač pošten mož, ki se ni hotel okoristiti s stisko svojega sočloveka, ni se hotel obogatiti na račun propadlega prejšnjega lastnika.

S tem se je hotel stari mož sam potolažiti, kadar se mu je hotel zopet dvigniti njegov ponos proti Stolbergovi obsežni pomoči. Kako daleč pa je šla njegova pomoč, v miru svojega sreča ni mogel preceniti.

Pa navzlic temu ga do Stolbenga navdaja globoka hvaležnost in zdelo se mu je velika dobrota, da se je mogel prepustiti vodstvu tega močnega moža, kakor se navadno nesamostojni ljudje radi podredijo močnim. Samo Senta o tem ni smela vedeti.

Zdela se mu je, kot da se mora pred svojo hčerjo še bolj sramovati, kot pa se je sramoval. In čudno: Stolberg se mu še komaj zdi kot kak tujec. Zdela se mu je, kot da ga z njim veže neka skrivnostna vez. In če je slučajno pogledal sliko svoje žene, tedaj ji je v duhu rekel: "Ti si nam ga poslala, Berla, tvoje dobrota in ljubezen do ljudi, čez katero sem včasih godrnjal, nam je pripeljala tega dobrotljivega in požrtvovalnega prijatelja. Tebi se imamo za vse zahvaliti."

Obenem z delom v oskrbnikovi hiši je bilo tudi pričetu delo v gospodarski hiši in najprej v delu, v katerem Erlach in Senta nista stanovala. In v sobah, v katerih sta oba stanovala, je bilo pohištvo, ki je bilo namenjeno v oskrbnikovo hišo, popravljeno in prebarvano in prevlečeno s platnom. Kar je bilo gotovega, je bilo postavljeno na stran, da je bilo pripravljeno, da bo preneseno v oskrbnikovo hišo. Na okna v oskrbnikovi hiši so bili obešeni novi zastori in vzelo je komaj teden dni, da je bila hiša v popolnem redu.

Ko Stolberg sreča Erlacha, ga prime pod pazduho in mu pravi smeje:

"Danes bo tja poslano pohištvo; vse je že pripravljeno in upam, da boste zadovoljni. Jutri popoldne bosta imela z vašo hčerjo slovesen vohod. Mislim, da je vse lepo in prijazno pripravljeno. Toda nikakor ne izdajte svoji hčeri, da sem bil na kakršenkoli način pri tem vdeležen; zvrnite vse na arhitekta, česar sami nečete prevzeti na svojo glavo, ker ste sami gledali, da se vse prav uredi in s tem ne boste povedali nič neresničnega. Samo jaz hočem biti izključen iz te igre"

Stari gospod se z nepopisljivim pogledom ozre vanj. "Sedaj sem že opustil vsak odpor, gospod Stolberg in dovoljujem, da se zliha nad menoj vaša dobrota in pomoč, kot bi drugače ne bilo mogoče. Samo če s tem ne boste imeli prevelikih stroškov."

"Nemisel, popolnoma nič! Oskrbnikovo hišo je bilo na vsak način treba popraviti. Tako je ne bi pustil. In oprema sob — no, saj veste, da je bilo vse tukaj in delavci, ki so že bili tukaj, so jo samo prenovili in to je vse. Samo jutri ne smete pasti iz enega začudenja in drugo in ne pozabite, da ste vse vi napravili."

"Ne, ne, saj me bom pozabil, kajti moji hčeri bi bilo še huje, ako bi morala biti vam tako zelo hvaležna, kot meni. Samo ko bi vam mogel kdaj poplačati vašo dobroto!"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Konec sveta

Že večkrat so si učenjaki in tudi navadni ljudje zastavili vprašanje, kakšen bo konec sveta. Odgovori na to vprašanje so bili različni. V Parizu je izšla nedavno knjiga A. Brachina "Zagonetka Atlantide". Tudi pisec te knjige načena vprašanje konca sveta in pravi, da je verjetno, da bo konec tak, kakršen je bil v pradednih časih konca otokov Atlantide. Ni izključeno, da je bilo to vmesno ozemlje, ki je vezalo Ameriko in Evropo.

Brachine namreč domneva, da ni bajka pripovedovanja o inteligentnih in modrih prebivalcih Atlantide, o katerih govore že Plato in drugi klasični pisatelji starega veka, in da se bo njihova tragedija morda ponovila z vso zemljo v daljni bodočnosti. To naziranje, izraženo že tolikokrat, pa Brachine zavrača. Tudi nekateri sodobni astronomi in geologi domnevajo, da že obstoj Atlantide verjeten in da se da njen konec pojasniti s premikanjem podzemnih sil. Samo Azori in Kanarski otoki naj bi bili ostali od velike celine, raztezajoče se od Južne Amerike do Egipta.

Sledovi po starih narodih v Ameriki so namreč tako podobni sledovom po predhistorični rasi, prebivajoči v Egiptu, da so najrazličnejše domneve deloma utemeljene. Razvaline velikih mest v Južni Ameriki ali v Mehiki, podobnost med poedinimi predhistoričnimi mehiškimi in egiptskimi spomeniki, ki so privedli nekatere raziskovalce na misel, da je bila Mehika nekakšen ameriški Egipt. Na podobnost naletimo tudi v obredih, mitologiji, gradnji svetlišč in podobno. Prebivalci Atlantide so prodrli v Egipt in Saharo, kjer je Byron de Prorok leta 1932 odkril mavzolej kraljice Tauregove Tinhinone. Kraljičino truplo, zavito v svilen plašč, in ohranjeno dokaj dobro, da je slutiti, da je p ripačala zelo napredni rasi.

Kakšen je bil konec Atlantide? Prebivalci so živeli srečno in imeli so vsega v izobilju pod zaščito boga Pozejdona čigar krasni hram je stal vrh visoke gore. Nekega dne, tako domneva Brachine, so pa zvezdoslovci opazili, da se je pojavil v konstelaciji Raka komet. Postal je vedno večji in naenkrat se je jela zemlja tresti. Čeprav ni pihal veter, so se dvigali iz morja ogromni valovi in butali so v bregove Atlantide. Prvotna radovednost se je kmalu umaknila grozi. S pomočjo optičnega telegrafa so ljudje zvedeli, da so jeli ognjeniki bruhati lavo, čeprav so geologi o njih mislili, da so že davno ugasnili. Valovi so zalivali strne bregove in morská voda je prodirala v gosto naseljena mesta. Daleč v Južni Ameriki se je jelo dvigati iz zemlje pogorje, ki je neprestano naraščalo. Mesta, kakor Filmanaco in njegova pristanišča so se pógreznila v morje. Pokazano je da je l. 9040 pred Krist. obala Južne Amerike dosegala višino 3.300 m.

Komet se je s strašno naglico širil, njegov rep je zakrival že polovico nebesklona in nad zemljo je zaplesal strašen vihar. Mnogi ljudje so od groze zblazneli. Nekateri so poskakali v žarečo lavo, tekočo iz ognjenikov, drugi zopet so se zatekali v krčme, kjer je bilo kmalu vse polno pianih ljudi. Roparji so povosod plenili. Le nekaj hladnokrvnih ljudi je spoznalo, da se je približal konec sveta. Med splošno paniko se je jela v opoldanskih urah zemlja naenkrat trgati, ogromna zvezda, ki je še malo prej jasno žarela na nebu, je padla v obliki ogromnega meteorja v ocean, daleč od zapadne obale. Stara zemlja se je stresla najmočnejše in val,

VSE PARNIKE

in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KUBIZEM

Nadaljevanje s 3. strani.

roval nekaj posebnega, nekaj značilnega. Zakaj je recimo ustvaril Evo iz Adamovega rebra, zakaj mu ni rajši utrgal levega ušesa? Zakaj? — Pa o tem ne bova razpravljala. Vážno je, da ima sleherno bitje nekaj značilnega — in za kravo je najznačilnejši rep."

"Mislim sem, da vime," se je oglašil nekdo.

"Kakšno vime!" sem se zasmejal. "Vime ima vendar tudi koza. Tudi koza ima vime, a nima repa, namreč kravjega repa — in ker nima kravjega repa, ni krava, čeprav ima vime. Razumete?"

Splošno pritrjevanje.

"Na sliki pred nami je rep" sem nadaljeval, "toda ne kozji, ker koza nima tako dolgega, da bi mogla pomahati z njim preko plota. Kravji je, in preljubi moji, je izum zadnjega desetletja, ki je desetletje brzine. Čemu bi se torej mojster mučil s celo kravo in se travnikom povrhlu, če pa živi v desetletju brzine in zadostuje, da s kratko potezo nariše rep, in mi gledalec dobro vemo, kaj je videl in mislil, čemu, vprašam! Saj ni potreba. Del namestu celote, to je smisel kubizma — toda vsako stvar je treba zadeti v njeno bistvo! In mojstru, ki občudujemo njegovo delo, se je to popolnoma posrečilo. Narisal je rep, kravji rep, ter nam tako prikazal kravo. Zadel je v bistvo. Ker krave brez repa si ne moremo misliti in je tudi ni! Ste videli že kdaj kravo brez repa?" sem se obrnil na občinstvo.

"Ne," je povedal gospod s polcilindrom, "jaz je nisem videl."

"Je tudi niste mogli videti," sem ga dobrodušno potrepiljal

ki je bruhnil iz morja po padcu meteorja, se je s strašno naglico privlival čez zemljo, dotlej polno življenja. Atlantis se je pógreznil v morje. In v Južni Ameriki na kraju cvetočih mest so nastale gore, ki s svojim drevjem pokrivalo razvaline stare civilizacije.

Ali zadene konec vso zemljo? Brachine sicer samo drzno kombinira, toda Moureaux in Buffon, dva največja sodobna francoska naravoslovca pravita, da bo približno tak konec sveta.

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "GLAS NARODA" imamo sleden kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUHARICA

965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša izdaja —
728 strani.
Cena \$5.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

po ramenih. "Dokler ga ima, je še krava — ko pa ga ji mesar odreže, razpade v goveje meso."

"Ali pa telečje," je znil nekdo.

"Ali pa telečje," sem pritr dil. "Če je mlada seveda. — In tudi vol ni, ki se pase za plotom, sem se spet okrenil k sliki, ker je v kubizmu znak za vola jarem. Sicer nosi jarem sem pa tja tudi krava, ali takrat je treba poleg jarma narisati še majhen kosček repa"

"Toda..." se je preril do mene starejši gospod z neko knjižico v rokah.

"Nič toda," sem ga prekinil. "Tako je in amen! Rep predstavlja kravo, točneje povedano kravo, ki se lepo in mirno pase za plotom. Rdečkasto-rumenkasto - zelenkasto ploskvica v sredini pa bo najbrž špranja v plotu."

"Katero sliko sploh ocenju-

jete, vi-krivi prerok?" se ni dal zavesti gospod s knjižico.

"Ono tamle," sem mu pokazal s prstom.

"In pravite, da je to krava na paši?"

"Da, krava na paši!"

"Toda tu notri — tu v 'Vodilu po razstavi' piše, da predstavlja podoba, ki o njej razpravljate, 'Prešernovo muzo', da se ono, čemur pravite kravji rep, trepalnice in tista luknja v sredini muzin popek?"

"Kako? Muzin popek?" sem zardel prav do ušes ali še čez. In vam ne morem popisati, kako mi je bilo v tistem trenutku pri sreči — mislim pa, da mi ne bi moglo biti slabše, če bi se bil pripognil in bi se mi bile v kritičnem hipu s truscem in treskom razklale zadaj preozke hlače.

"Seveda," se je nasmehnil gospod. "Krava na paši je namreč naslednja slika."

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca

20. junija:
Europa v Bremen
21. junija:
Queen Mary v Cherbourg
He de France v Havre
Deutschland v Hamburg
24. junija:
Saturnia v Trst
27. junija:
De Grasse v Havre
28. junija:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hamburg v Hamburg
30. junija:
Bremen v Bremen
Mauretania v Cherbourg

JULIJA

1. julija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
3. julija:
Nieuw Amsterdam v Bologne
5. julija:
Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
6. julija:
He de France v Havre
7. julija:
Europa v Bremen
8. julija:
Conte di Savoia v Genoa
12. julija:
Normandie v Havre
Hansa v Hamburg
14. julija:
Vulcania v Trst
15. julija:
Aquitania v Cherbourg
19. julija:
Queen Mary v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
22. julija:
Rex v Genoa
24. julija:
He de France v Havre
24. julija:
Bremen v Bremen
25. julija:
Nieuw Amsterdam v Bologne
26. julija:
Hamburg v Hamburg
28. julija:
Saturnia v Trst
29. julija:
Mauretania v Cherbourg
Champlain v Havre

AVGUSTA

Europa v Bremen
2. avgusta:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg
5. avgusta:
Conte di Savoia v Genoa
8. He de France v Havre
9. Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg
11. avgusta:
Bremen v Bremen
12. avgusta:
Rex v Genoa
15. avgusta:
Nieuw Amsterdam v Bologne
16. avgusta:
Deutschland v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
19. avgusta:
Champlain v Havre
22. avgusta:
Europa v Bremen
Vulcania v Trst
23. avgusta:
Hamburg v Hamburg
Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta:
He de France v Havre
26. avgusta:
Mauretania v Cherbourg
29. avgusta:
Bremen v Bremen
30. avgusta:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjako jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK